

Brüsszel, 2014.12.4.
COM(2014) 718 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Éves jelentés az EU–Kolumbia/Peru szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtásáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Éves jelentés az EU–Kolumbia/Peru szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtásáról

1. Bevezetés

2012. június 26-án az EU kereskedelmi megállapodást (a továbbiakban: megállapodás) írt alá Kolumbiával és Peruvál. A megállapodás Peru tekintetében 2013. március 1-je óta, Kolumbia tekintetében 2013. augusztus 1-je óta ideiglenesen alkalmazzák¹.

A Bizottság a megállapodás alkalmazásának kezdete óta tájékoztatja a Parlamentet és a Tanácsot annak végrehajtásáról, többek között az Európai Parlament Nemzetközi Kereskedelmi Bizottsága által külön erre a célra létrehozott monitoringcsoport üléseinek keretében. A 19/2013/EU rendelettel² összhangban a Bizottság vállalta, hogy éves jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács részére a megállapodás és a rendelet előírásainak alkalmazásáról, végrehajtásáról és teljesítéséről.

Ez az első ilyen jelentés. A rendelet 13. cikkének (1) bekezdésével összhangban a jelentés három részre tagolódik:

- a kereskedelmi forgalom átfogó értékelése;
- a megállapodás végrehajtásáért felelős különböző szervek tevékenységeire vonatkozó információk;
- a rendeletben említett monitoringtevékenységekre vonatkozó információk.

2. ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS A KERESKEDELMI FORGALOM ALAKULÁSA

2.1. Módszertan

A kétoldalú kereskedelmi forgalom elemzése a megállapodás végrehajtásának első évre vonatkozó adatokra támaszkodik. Peru esetében a 2013-as naptári évre vonatkozó adatokat vették alapul, míg Kolumbia esetében az adatok a megállapodás végrehajtásának első öt hónapjára (a 2013 augusztusától 2013 decemberéig terjedő időszakra) vonatkoznak. Az időszakokat az esetek mindegyikében az előző év azonos időszakával hasonlították össze.

A megállapodás hatására vonatkozó következtetések levonásának lehetőségét korlátozza az a tény, hogy a megállapodás végrehajtásának még mindig csak korai szakaszában járunk, továbbá, hogy bizonyos adatok nem állnak rendelkezésre. Tény, hogy el kell telnie valamennyi időnek ahhoz, hogy a gazdasági szereplők alkalmazkodjanak és teljes körűen ki tudják használni a megállapodás kínálta új kereskedelmi lehetőségeket. Másrészt nehéz a kereskedelmi forgalom változásait kizárólag a megállapodáshoz kötni, hiszen más tényezők – például a kereslet ingadozása és a perui és kolumbiai export meghatározó részét kitevő áruk világpiaci ára – is befolyásolják ezeket az adatokat.

¹ A megállapodást az EU-ban ideiglenesen alkalmazzák, amíg az összes tagállam nem erősítette meg azt. A megerősítési folyamat állapota megtekinthető a Tanács honlapján: <http://www.consilium.europa.eu/policies/agreements/search-the-agreements-database?command=details&lang=en&aid=2011057&doclang=EN>

² Az Európai Parlament és a Tanács 2013. január 15-i 19/2013/EU rendelete az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Kolumbia és Peru közötti kereskedelmi megállapodásban foglalt kétoldalú védzáradék és banánkereskedelmi stabilizációs mechanizmus végrehajtásáról

Általánosságban növekvő tendencia érvényesült egyes áruk kereskedelme tekintetében. Ez némileg ellensúlyozta a kereskedelmi forgalom általános visszaesését, amelynek háttérében a nyersanyagárak globálisan jelentkező negatív tendenciája és az uniós kereslet csökkenése áll. Jóllehet korai még átfogó következtetéseket levonni, az adatok arra utalnak, hogy meghatározott ágazatokban a vállalkozások egyre inkább ki tudják használni a megállapodás előnyeit.

2.2. A Peruval folytatott kereskedelem alakulása

A megállapodás megkötését megelőző évvel összehasonlítva a Peruból származó uniós árubehozatal 2013-ban 15,9 %-kal (995 millió EUR) csökkent, ami elsősorban a nyersanyagárak nemzetközi csökkenésével magyarázható.

2012-ben a Peruból származó uniós import értéke 6,3 milliárd EUR volt (ami a perui export 17,5 %-ának felel meg). 2013-ban ez a szám 5,3 milliárd EUR volt (a perui export 16,5 %-a), ami a fent említett folyamatokat tükrözi.

Az uniós behozatal elsősorban nyersanyagokat tartalmazott (a réz és a cink tette ki az összbehozatal 29,9 %-át), amelynek értéke jelentős csökkenést szenvedett el 2012-höz képest (-15,7 %). Az importtermékek második csoportja (élelmiszer és élőállat – a Peruból származó összbehozatal 36,8 %-a) értékében 10,4 %-kal csökkent az előző évhez képest. Ugyanakkor a Peruból származó nem hagyományos export (főleg az agrár-élelmiszeripari ágazatban és a nagyobb hozzáadott értékkel rendelkező termékek esetében) közel 6 %-kal emelkedett. A vegyipari és halászati termékek kivitele ugyancsak jelentős mértékben, 24,9, illetve 4 %-kal emelkedett.

Az uniós kivitel értéke változatlan maradt (az 5,7 millió EUR összegű növekedés 0,16 %-nak felel meg). A Peruba érkező import szempontjából az Európai Unió Peru harmadik legfontosabb partnere (2013-ban az összes import mintegy 13 %-a származott innen).

Az EU által exportált legfontosabb exporttermékek a gépek és közlekedési felszerelések voltak (az összes export 55,5 %-a). Ezen termékek kivitele viszonylag stabil maradt (0,16 %-os növekedés).

2013-ban az Uniónak a Peruval szembeni külkereskedelmi egyenlege 1 778 millió EUR-nak megfelelő deficitet mutatott (2012-ben a deficit 2 779 millió EUR volt). A deficit csökkenése megfelel a 2009 és 2013 között megfigyelhető tendenciának: az uniós import éves átlagos növekedési üteme 13,5 %-os, az uniós exporté 23,7 %-os volt.

2.3. A Kolumbiával folytatott kereskedelem alakulása

A Kolumbiával folytatott kereskedelem alakulásának elemzésére kihat az a tény, hogy a megállapodást csak 2013. augusztus 1-je óta alkalmazzák. A megállapodás ideiglenes (2012 augusztusától 2012 decemberig terjedő) alkalmazását megelőző időszakokkal összehasonlítva a kereskedelmi forgalom összértéke hasonló szinten maradt.

A kereskedelmi forgalom értékét vizsgálva az Andok Közösség országai között Kolumbia továbbra is az EU első számú kereskedelmi partnere, míg Latin-Amerikában az ötödik legfontosabb.

Az uniós import értéke az előző időszakhoz képest 4,2 %-kal nőtt, így összesen 3 596 millió EUR-t tett ki. 2012-ben az Unióba exportált kolumbiai áruk összértéke a kolumbiai export 15,2 %-ának felelt meg (a 46 720,1 millió EUR-ból 7 098,8 millió EUR-t tett ki). 2013-ra ez a szám 7 223,2 millió EUR-ra nőtt (ami a kolumbiai összkivitel 15,8 %-ának felel meg).

A kolumbiai export jórészt továbbra is nyersanyagokból és mezőgazdasági termékekből állt. Az Unióba irányuló kivitel 87,2 %-át négy terméktípus (kőolaj, szén, banán és kávé) teszi ki.

Az uniós export értéke az előző év azonos időszakához képest 4 %-kal csökkent, összesen 2 328 millió EUR-t tett ki.

2012-ben az import tekintetében az Európai Unió volt Kolumbia harmadik legfontosabb kereskedelmi partnere (2012-ben az összes behozott áru 12,6 %-a, illetve a 45 025,8 millió EUR értékű összbehozatalból 5 657,9 millió EUR értékű import származott az Európai Unióból). 2013-ra ez a szám 6 171,8 millió EUR-ra nőtt (ami a kolumbiai összbehozatal 13,4 %-ának felel meg).

Az uniós export jellemzően különböző feldolgozóipari termékekből áll, amelyek főleg gépeket és mechanikus berendezéseket (az összes export 19 %-a, 4,1 %-os csökkenés), gyógyszerkészítményeket (az összes export 11,5 %-a, 8,5 %-os növekedés), repülőgépeket és alkatrészeket (az összes export 11,8 %-a, 33,2 %-os növekedés), elektromos gépeket és felszereléseket (az összes export 7,4 %-a, 9,8 %-os növekedés), járműveket (az összes export 7,6 %-a, 9,8 %-os növekedés), valamint optikai, fotózási, műszaki és orvosi készülékeket (az összes export 5,8 %-a, 10,6 %-os növekedés) foglalnak magukban.

2013-ban a Peruval szembeni külkereskedelmi egyenleg 1 782 millió EUR-nak megfelelő deficitet mutatott (2012-ben a deficit 3 064 millió EUR volt). Ezt annak fényében kell vizsgálni, hogy 2009 és 2013 között az uniós import éves átlagos növekedési üteme 17,8 %-os, az uniós exporté 15,4 %-os volt. Másrésztől azonban 2012-höz képest az uniós import 2013-ra 11,2 %-kal csökkent, míg az uniós export 5,7 %-kal nőtt.

2.4. A kereskedelmi forgalom alakulása egyes meghatározott termékek esetében

Az egyes meghatározott termékeknek az Európai Unió és az Andok Közösség országai közötti kereskedelmi forgalmának alaposabb vizsgálata arra enged következtetni, hogy néhány ágazatban már jelentkeznek a megállapodás előnyei.

Peru esetében számottevő változás volt kimutatható 2012 és 2013 között az alábbiak tekintetében:

- **Friss banán:** az összbehozatal értéke 61 millió EUR-ról 85 millió EUR-ra nőtt (+39,3 %);
- **Élelmezési célra alkalmas gyümölcs és diófélék:** az összbehozatal értéke 408 millió EUR-ról 527 millió EUR-ra nőtt (+29,2 %);
- **Cukrok és cukorárúk:** az összbehozatal értéke 0,8 millió EUR-ról 2,3 millió EUR-ra nőtt (+187,5 %);
- **Italok és szeszes italok:** az összbehozatal értéke 44 millió EUR-ról 71 millió EUR-ra nőtt (+61,4 %);

Ezzel szemben számottevő változások voltak kimutathatók az uniós exportban az alábbiak tekintetében:

- **Gabonafélék:** a kivitel értéke 0,1 millió EUR-ról 12,6 millió EUR-ra nőtt;
- **Személy- és teherszállító járművek:** a kivitel értéke 308 millió EUR-ról 351 millió EUR-ra nőtt (+14 %);
- **Gyógyszerkészítmények:** a kivitel értéke 104 millió EUR-ról 140 millió EUR-ra nőtt (+34,6 %).

Mivel a **Kolumbiával** kötött megállapodást rövidebb ideje alkalmazzák, mint a Peruvál kötöttet, kevesebb adat áll rendelkezésre. Az alábbi elemzés a 2013 augusztusa és decembere közötti időszakra vonatkozó adatokra támaszkodik (2012 ugyanezen időszakának adataival összehasonlítva).

Az uniós import esetében 2013-ban számottevő változások voltak kimutathatók az alábbiak tekintetében:

- **Nádcukor:** az összbehozatal értéke 1,4 millió EUR-ról 3,4 millió EUR-ra nőtt (+147,5 %);
- **Dohány:** az összbehozatal értéke 4,6 millió EUR-ról 15,4 millió EUR-ra nőtt (+247,6 %);
- **Tonhal, elkészítve vagy konzerválva:** az összbehozatal értéke 2,5 millió EUR-ról 2,8 millió EUR-ra nőtt (+9,2 %);
- **Vágott virágok:** az összbehozatal értéke 5,1 millió EUR-ról 5,4 millió EUR-ra nőtt (+4,4 %);

Ezzel szemben számottevő változások voltak kimutathatók az uniós exportban az alábbiak tekintetében:

- **Tejtermékek:** a kivitel értéke 0,7 millió EUR-ról 1,7 millió EUR-ra nőtt (+136,5 %);
- **Közúti gépjármű motorral szerelt alváza:** a kivitel értéke 0,8 millió EUR-ról 4,5 millió EUR-ra nőtt (+467,4 %);
- **Járművek, kompressziós gyújtású, belső égésű (dízel vagy féldízel) motorral, 1 500 cm³-t meghaladó, de legfeljebb 2 500 cm³ hengerűrtartalommal:** a kivitel értéke 2,6 millió EUR-ról 4,3 millió EUR-ra nőtt (+64,7 %);

2.5. A vámkontingensek kihasználása

A megállapodás mindkét oldalon több vámkontingensről rendelkezik. A kontingensek kihasználására vonatkozó előzetes elemzés arra enged következtetni, hogy az uniós kivitel továbbra is jelentősen növelhető lenne ezen kedvezményes vámkontingensek keretében.

A **perui** hatóságokon keresztül begyűjtött adatok szerint 2013-ban a vámkontingensek hatálya alá tartozó termékosztályok közül csupán kettőnél (fagylaltok és magas cukortartalmú termékek) lehetett jelentős kereskedelmi forgalmat kimutatni, ugyanakkor a forgalom ezeknél is jelentősen elmaradt az engedélyezett vámkontingenstől.

Hasonló következtetéseket lehet levonni **Kolumbia** esetében is, amely esetében a 2014. januártól júniusig tartó időszakra vonatkozó adatok szerint mindössze két termékcsoportnál (zöldségek és gyümölcsök, illetve malátakivonat) lehetett az Unióból származó jelentős exportot kimutatni. A vámkontingensek kihasználása itt is jelentősen elmaradt az

engedélyezett mennyiségtől. Bizonyos termékcsoporthoz – például a tejsavó és tejtermékek, valamint a cukorkészítmények esetében – csak minimális kereskedelmi forgalmat rögzítettek, míg más termékcsoporthoz (pl. a cukor, a tej és tejszín, az író és a fagyaltkészítmények esetében) a rendelkezésre álló vámkontingenseket csak elhanyagolható mértékben vagy egyáltalán nem használták ki.

Az EU viszont egy sor fontos vámkontingenst nyitott meg Peru és Kolumbia számára. **Peru** esetében a legfontosabb vámkontingensek a következő termékcsoporthoz oszlanak meg: csemegekukorica, kukorica, nádcukor, magas cukortartalmú termékek, kakaópor, rum, rizs és szarvasmarhafélék húsa stb.

A 2013-ra vonatkozóan rendelkezésre álló uniós vámadatok szerint 2013 márciusa és 2014 februárja között a vámkontingensek előnyeit csak a nádcukor (a 18 334 tonnára szóló vámkontingens teljes mértékben kihasználásra került³), a magas cukortartalmú termékek (10 000 tonnából 2 tonnát) és a kukorica (8 334 tonnából 58 tonnát) esetében használták ki. A 2014 márciusa és májusa közötti időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok szerint a vámkontingenseket négy termékcsoporthoz (kukorica, csemegekukorica, nádcukor és magas cukortartalmú termékek) vették igénybe. Ezek közül a nádcukorra vonatkozó vámkontingenst (22 660 tonna) Peru már 2014. május 6-án kimerítette. Ugyanakkor az összes többi termékhez csak minimális kereskedelmi forgalmat rögzítettek (a magas cukortartalmú termékekre vonatkozó vámkontingens esetében 1 tonnányit).

Kolumbia esetében az EU számos vámkontingenst nyitott meg olyan termékekre vonatkozóan, mint a csemegekukorica, kukorica, nádcukor, joghurt, rum, tej és tejszín és a magas cukortartalmú termékek.

Az uniós vámadatok szerint 2013-ban a vámkontingenseket egyáltalán nem vették igénybe. A 2014-re vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a vámkontingenseket két fő kategóriára (nádcukor és cukorárúk) vették igénybe. A nádcukortermékek esetében az engedélyezett 63 860 tonnás vámkontingensből 2014. július 8-ig 23 383 tonnát vettek igénybe az importhoz. A cukorárúk esetében az engedélyezett 20 600 tonnából 2014. július 8-ig mindössze 105 tonnát vettek igénybe az importhoz.

A vámkontingensek szerény mértékű kihasználása összességében azt jelzi, hogy valószínűtlennek tekinthető, hogy a megállapodás következményeként a szóban forgó érzékeny termékek belső piacán zavar keletkezne.

2.6. Szolgáltatások

A szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó adatok jelentős késéssel és aggregátumok formájában állnak rendelkezésre, ezért nem reális elvárás ugyanolyan részletes elemzést végezni a szolgáltatásokra vonatkozóan, mint az áruk esetében. Következésképp a szolgáltatások kereskedelmével az éves végrehajtási jelentés majd akkor fog foglalkozni, ha elegendő adat áll rendelkezésre.

³ A teljes éves vámkontingens 10 hónapra arányosan kiigazítva, a kereskedelmi megállapodás 2013-as alkalmazási időszakának megfelelően.

3. A VÉGREHAJTÁSÉRT FELELŐS SZERVEK TEVÉKENYSÉGEI

A megállapodás intézményi rendelkezései értelmében egy kereskedelmi bizottságot és nyolc szakbizottságot hoznak létre. Az évente ülésező EU-Kolumbia/Peru miniszteri szintű Kereskedelmi Bizottság felügyeleti szerepet tölt be, és biztosítja, hogy a megállapodás megfelelően működjön. Az említett bizottságok első üléseire 2014-ben Limában (Peru) került sor (lásd lent).

Mezőgazdasági albizottság – február 5.

A résztvevők megvitatták a kereskedelmi forgalom alakulását és a vámkontingensek kihasználását (konkrétan a belső eljárásokkal kapcsolatos kérdéseket). A perui export növekedése kapcsán a banánkereskedelmi stabilizációs mechanizmusról is tárgyaltak. A megvitatott témák között szerepelt még a szeszes italok adóztatása (Peru és Kolumbia), valamint egy tejtermékekre vonatkozó együttműködési megállapodás (Kolumbia).

A kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság – február 5.

A felek tájékoztatták egymást a minőségellenőrzési infrastruktúrárendszeikről. Az EU számos aggályt fogalmazott meg Kolumbia felé (az autógyártási ágazatra vonatkozó műszaki előírásokkal, a megfelelőség-vizsgálati eljárásokkal, a textilárak címkézésével, az alkoholtartalmú italokra vonatkozó műszaki előírásokkal és a bioüzemanyagokkal kapcsolatos szakpolitikával összefüggésben), illetve Peru felé (az egészséges táplálkozást ösztönző törvénnyel, a gyógyszerkészítmények és étrend-kiegészítők késedelmes nyilvántartásba vételével összefüggésben). Kolumbia és Peru kifejezték aggályaikat az exportált halászati termékek származásigazolására vonatkozó uniós követelményekkel, valamint a pálmaolaj használatának egyes tagállamokban érvényes korlátozásaival kapcsolatban.

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság – február 6.

A felek között megállapodás született az azon szakértőket tartalmazó listáról, akiket össze lehet hívni azon kérdések megvizsgálása céljából, amelyeket nem sikerült kormányzati szintű egyeztetések keretében megfelelően rendezni. A felek továbbá megosztották tapasztalataikat arról, hogy milyen belső mechanizmusokkal lehet előmozdítani a civil társadalom és a megállapodás kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása iránt elkötelezett csoportok részvételét (lásd a lenti 4. pontot).

Szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság – február 11.

Az ülés keretében tárgyaltak a földrajzi jelzésekről, amelyekkel kapcsolatban az EU a földrajzi jelzések elismerési eljárásainak egyszerűsítését szorgalmazta. Kolumbia bemutatta az uniós földrajzi jelzések védelmére szolgáló, a megállapodásnak megfelelő tanúsítványok teljes rendszerét, és előterjesztett egy listát 18 új földrajzi jelzéssel, amelyek közül kilenc mezőgazdasági termékekre vonatkozott, és amelyeket az EU a megállapodással összhangban meg fog vizsgálni. A többi, nem mezőgazdasági földrajzi jelzés kapcsán az EU tisztázta, hogy azok védelme miként valósítható meg.

A Peru által előterjesztett listán négy új, mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi jelzés szerepelt. Az ülés keretében a felek tárgyaltak továbbá a jogérvényesítési rendszereikről, a

közvetítő szolgáltatók felelőségéről, a TRIPS-megállapodás⁴ 6. bekezdése szerinti rendszerről, Perunak és Kolumbiának a Madridi Jegyzőkönyvhöz⁵ való csatlakozásáról, valamint az előadók és a gyógyszeripari szabadalmak védelméről (Kolumbia).

Közbeszerzési albizottság – március 31.

A felek kétoldalú kérdéseket vitattak meg, amelynek keretében Peru és Kolumbia naprakész tájékoztatást adott az EU-nak a kormányzati szervek listájáról. A felek között egyetértés született arról, hogy információkat cserélnek a kkv-k külföldi közbeszerzési piacokon való részvételéről.

Egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság – április 1.

A megvitatott témák között az importelőírások, az ellenőrzések, az állat- és növény-egészségügyi intézkedések, az egyenértékűség és a technikai segítségnyújtás kérdései szerepeltek.

Vámeljárással, kereskedelmi könnyítésekkel és származási szabályokkal foglalkozó albizottság – április 28–29.

A felek bemutatták a vámszabályaik közelmúltbeli változásait. Az EU a papírmentes vámkörnyezet megteremtésének fontosságát hangsúlyozta. A felek megosztották egymással az engedélyezett gazdálkodókkal⁶ és a kölcsönös elismerési egyezményekkel kapcsolatban szerzett tapasztalataikat. A származási szabályokkal kapcsolatban a felek a preferenciális származás tanúsításával és ellenőrzésével, valamint a közvetlen szállítás kérdésével foglalkoztak.

Piacra jutással foglalkozó albizottság – május 15.

A felek információkat cseréltek a kereskedelmi forgalom alakulásáról, és megjegyezték, hogy hosszú ideje nem állnak rendelkezésre megbízható statisztikai adatok. A felek kétoldalú kérdésekről, többek között az általános vámkedvezmény-rendszerről (GSP+) (Peru tekintetében), valamint a bioüzemanyagokkal és kamionok leselejtezésével összefüggésben alkalmazott belső szakpolitikáról egyeztettek (mindkét kérdéstről Kolumbia tekintetében).

Kereskedelmi Bizottság – május 16.

A Kereskedelmi Bizottság áttekintette a szakbizottságok tevékenységét, továbbá a szolgáltatások kereskedelmével összefüggő témákat vitatott meg. Az EU aggályokat

⁴ A WTO-tagok kétharmada általi elfogadást követően a szóban forgó bekezdés módosítani fogja a TRIPS-megállapodást, lehetővé téve az adott termék tekintetében nem kielégítő gyógyszeripari kapacitásokkal rendelkező WTO-tagok számára, hogy a szabadalmi oltalom alatt álló kényszerengedélyezett gyógyszer importáljanak.
http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/public_health_e.htm

⁵ Védjegyek számos országra kiterjedő egyidejű bejegyzésére szolgáló nemzetközi rendszer:
<http://www.wipo.int/madrid/en/>

⁶ Az engedélyezett gazdálkodók a vámhatóságok által vagy nevében egy meghatározott követelményrendszernek (pl. megfelelés, fizetőképesség, biztonság stb. tekintetében) eleget tevő gazdálkodóként jóváhagyott szervezetek, amelyek különböző egyszerűsítési és/vagy könnyítési kedvezményeket vehetnek igénybe, amelyekről az EU, Peru és Kolumbia megfelelő vámjogszabályai külön rendelkeznek.

fogalmazott meg a perui munkavállalási engedélyek kiadására vonatkozó határidőkkel kapcsolatban, amelyek negatívan hathatnak a megállapodásban Peru által a szolgáltatások kereskedelmére vonatkozóan tett kötelezettségvállalásokra. A felek a WTO-val és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló egyezményrel kapcsolatos témákat is megvitattak, továbbá tájékoztatták egymást a más országokkal vagy régiókkal folytatott aktuális tárgyalásaikról.

4. A KERESKEDELEMMEL ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSEL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság

Az albizottság első ülését február 7-én a civil társadalom képviselőivel folytatott találkozóval együtt tartották, amelyen főleg a perui civil társadalom és az EU belső tanácsadó csoportja vett részt. A megbeszélések témái között a munkavállalókkal és a környezettel kapcsolatos, a megállapodás IX. címének végrehajtása szempontjából jelentőséggel bíró témák szerepeltek, amelyekkel kapcsolatban a nyomon követés lehetséges területeit vitatták meg.

A felek kinyilvánították elkötelezettségüket a megállapodás IX. címének eredményes végrehajtása iránt. Kolumbia és Peru beszámolt a foglalkoztatási és környezetvédelmi minisztériumaik releváns szervezeti jellemzőiről, továbbá az egyesülés szabadsága, a kollektív tárgyaláshoz való jog és a kényszermunka felszámolása terén elért eredményeikről, amelyek a Kolumbia és Peru által 2012-ben az Európai Parlament számára bemutatott ütemtervben foglalt különböző intézkedések szempontjából is jelentőséggel bírtak.

A felek a következő kérdéseket vitatták meg.

4.1. A munkavállalókkal kapcsolatos rendelkezések végrehajtása

Az EU beszámolt az egyesülés szabadságának és a kollektív tárgyalásokhoz való jognak az előmozdítása, valamint a gyermekek jogainak (a gyermekmunka megelőzésére is kiterjedő) védelme érdekében kidolgozott politikáról és az uniós szinten meghozott intézkedésekről. Az EU továbbá tájékoztatást adott a tagállamok által a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményeinek megerősítése terén elért haladásról, különös tekintettel a Tengerészeti Munkaügyi Egyezményre. Az EU beszámolt egyúttal az EU Tanácsának 2014. január 28-i határozatairól is, amelyekkel felhatalmazta a tagállamokat az ILO vegyi anyagokkal és háztartási alkalmazottakkal kapcsolatos egyezményeinek megerősítésére.

Peru beszámolt a megállapodás IX. címe szerinti kötelezettségeinek végrehajtásáról és naprakész információkat közölt az alábbi területekre vonatkozóan:

- i.** a kollektív kapcsolatok rendszerének megerősítése, ideértve az ellenőrzési rendszer megerősítését is, valamint a Munkaügyi Ellenőrzések Nemzeti Felügyeletének létrehozása; és a kiszabott pénzbüntetések mértékének növelése;
- ii.** az ILO által megállapított alapvető jogok előmozdítása többek között az alábbiakon keresztül: külön az építőipari szakszervezetek nyilvántartásba vételére vonatkozó rendeletek, a választható döntőbírói eljárás szabályozása, a gyermekmunka és a kényszermunka elleni cselekvési tervek és stratégiák, valamint a fogyatékos személyek számára egyenlő lehetőségeket biztosító rendeletek elfogadása;
- iii.** a munkavállalók jogainak védelmét szolgáló cselekvések és fokozott ellenőrzések; valamint
- iv.** az ILO egyezmények megerősítése.

Kolumbia tájékoztatást nyújtott a megállapodás IX. címének végrehajtásáról, külön hangsúlyt helyezve az alábbi területekre:

- i. a Munkaügyi Minisztérium új szerkezete és az általa elért eredmények;
- ii. a szociális párbeszéd meglévő csatornái és mechanizmusai;
- iii. az egyesülés szabadságának megvalósulása;
- iv. a meglévő felügyeleti rendszerek erősségei;
- v. az illegális közvetítői tevékenységgel szemben hozott szabályozás;
- vi. az ILO egyezmények végrehajtásának helyzete.

A felek megállapodtak arról, hogy folytatják a IX. cím munkavállalókkal kapcsolatos rendelkezései végrehajtásának megvalósítását, ideértve az ILO egyezmények megerősítését és végrehajtását. (A háztartási alkalmazottakról szóló 2011. évi egyezményt Kolumbia 2014. május 9-én megerősítette). A felek megegyeztek arról, hogy folytatják egymás tájékoztatását, különös tekintettel a gyermekmunka és a kényszermunka elleni intézkedésekre, valamint az egyesülés szabadságának és a kollektív tárgyalások előmozdítására.

Az ülés keretében lehetőség nyílt találkozni az ILO regionális irodájának képviselőivel és megvitatni többek között az EU kereskedelmi megállapodásaival kapcsolatos tárgyalások és megállapodások végrehajtásának általános kérdéseit.

4.2. A környezetvédelemmel kapcsolatos rendelkezések végrehajtása

A felek beszámoltak a IX. cím környezetvédelmi rendelkezéseinek végrehajtása terén elért eredményekről. Peru bemutatta a környezetvédelmi kérdések jogi és politikai keretét, a perui környezetvédelmi irányítás stratégiai tengelyét, a nemzeti munkaprogramot és a környezetvédelmi cselekvés nemzeti rendszerét, továbbá a környezetvédelmi hatásvizsgálat nemzeti rendszerét és a fenntartható beruházások környezetvédelmi tanúsítását végző nemzeti szolgálatot (SENACE).

Kolumbia bemutatta a nemzeti környezetvédelmi rendszert, a Környezetvédelmi és Fenntartható Fejlődési Minisztérium legfőbb eredményeit és szakpolitikáit, a többoldalú környezetvédelmi megállapodások – például a Bázeli Egyezmény, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény (CITES), a Montreáli Jegyzőkönyv, a Biológiai Sokféleség Egyezmény, a Cartagena Jegyzőkönyv és az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye (UNFCCC) – végrehajtását.

Az EU foglalkozott a környezetvédelmi termékek liberalizációjával, kiemelve a zöld áruk kezdeményezést, amely révén az EU és a WTO 13 másik tagja vállalta, hogy lépéseket tesz a zöld áruk kereskedelmének liberalizációja érdekében. Az EU arra bízta Kolumbiát és Perut, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez, különösen annak fényében, hogy rövidesen Peru lesz a házigazdája az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye Felelős Konferenciájának, amely 2014 novemberében Limában kerül megrendezésre. Az EU egyúttal felhívta rá a figyelmet, hogy a kezdeményezés a környezetvédelmet szolgáló árukhoz és technológiához való jobb és olcsóbb hozzáférés lehetőségét biztosíthatja.

Az EU felvázolta az erőforrás-hatékonysági ütemtervét és az ökológiai lábnyom módszertanát, amelyhez 17 terméket választott ki a 2013 novemberében elindított kísérleti tesztelés céljából. Az érdekelt felek – köztük akár kolumbiai és perui vállalkozások is – jelentkehetnek e kísérletek nyomán követése vagy az azokban való részvétel céljából. Az

EU-ba exportáló vállalkozások vélhetően hasznosnak találják majd a kísérleti projektben való részvételt.

4.3. Belső konzultáció és a civil társadalommal folytatott albizottsági találkozó

Az albizottsági ülések keretében a felek megvitatták a 281. cikket (*Belső mechanizmusok*) és annak alkalmazását. Az EU elmondta, hogy a belső tanácsadói csoportra épülő mechanizmusa más uniós megállapodások keretében működőkhöz lenne hasonló, míg Peru és Kolumbia kifejtették, hogy a meglévő belső tanácsadó testületeiket vennék igénybe. A felek megegyeztek a civil társadalom képviselőivel folytatandó nyilvános találkozókra vonatkozó iránymutatásokról.

A civil társadalom képviselőivel folytatott nyilvános találkozó keretében az EU belső tanácsadó csoportjának tagjai a perui civil társadalom képviselőivel együtt a megállapodásban szereplő intézményesített civil társadalmi struktúrák jelentőségét hangsúlyozták. A résztvevők kiemelték továbbá, hogy a civil társadalom számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a találkozók között eltelt időben is együtt tudjon működni a partnerekkel, biztosítva ezáltal a termékenyebb párbeszéd lehetőségét a nyilvános találkozók alkalmával.

4.4. A nyomkövetési munka potenciális területei

A felek megállapodtak a IX. cím munkavállalókkal kapcsolatos rendelkezései végrehajtásának folytatásáról, ideértve az ILO egyezmények megerősítését és végrehajtását. A felek megegyeztek arról is, hogy folytatják egymás tájékoztatását, különös tekintettel a gyermekmunka és a kényszermunka elleni intézkedésekre, valamint az egyesülés szabadságának és a kollektív tárgyalások előmozdítására.

A biodiverzitásra vonatkozóan az albizottság megtárgyalta a IX. cím rendelkezéseit és a jövőbeni munka kérdéseit. Kiemelték, hogy az illegális fakitermelés és az ahhoz kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelmet szolgáló kezdeményezések – például az EU által a fatermékekre vonatkozó nemrég elfogadott rendelet⁷ – potenciálisan megnövekedett kereskedelmi lehetőséget jelentenek a fenntartható fa és fatermékek tekintetében.

Az arany piaccal összefüggésben Kolumbia felhívta a figyelmet a szociális és környezeti mechanizmusok figyelembevételének jelentőségére, különösen az illegális bányászat elleni küzdelemmel összefüggésben. Bizonyos horizontális kérdések, például a hatásvizsgálatok és a vállalatok társadalmi felelősségvállalása ugyancsak felmerültek, mint a jövőbeli egyeztetések lehetséges területei.

⁷

A 995/2010/EU rendelet.

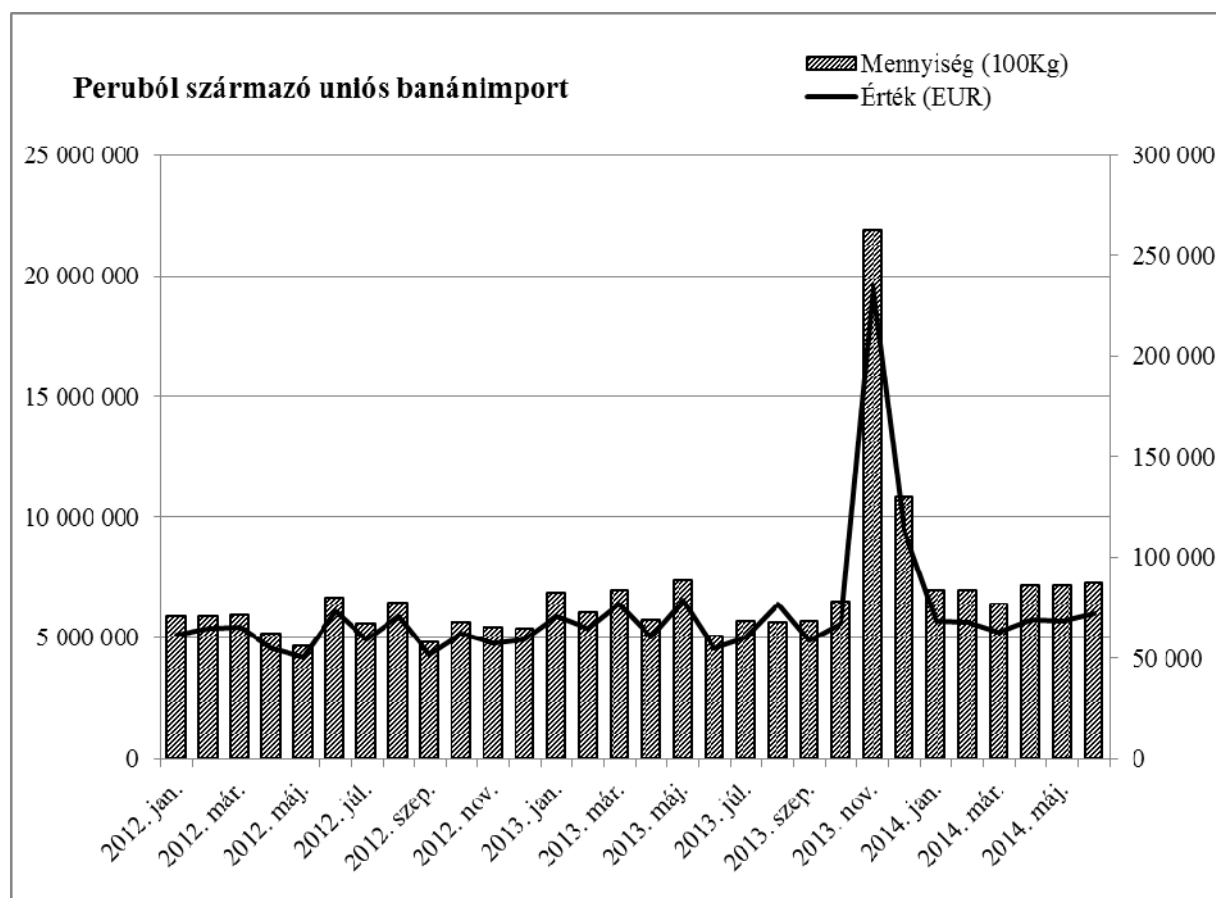
5. A KÉTOLDALÚ VÉDZÁRADÉK ÉS A BANÁNKERESKEDELMI STABILIZÁCIÓS MECHANIZMUS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ 19/2013/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET VÉGREHAJTÁSA

A rendelet értelmében bizonyos, a rendeletben meghatározott feltételek fennállta esetén védintézkedési vizsgálat kezdeményezésére vagy előzetes felügyeleti intézkedések bevezetésére van lehetőség. A rendelet 3. és 13. cikkével összhangban a Bizottság nyomon követi a Kolumbiából és Peruból származó banánbehozatal alakulását. A megállapodás végrehajtásának első évében a Bizottság nem kezdeményezett védintézkedési vizsgálatot és nem vezetett be előzetes felügyeleti intézkedéseket, és erre irányuló kérelem se érkezett hozzá.

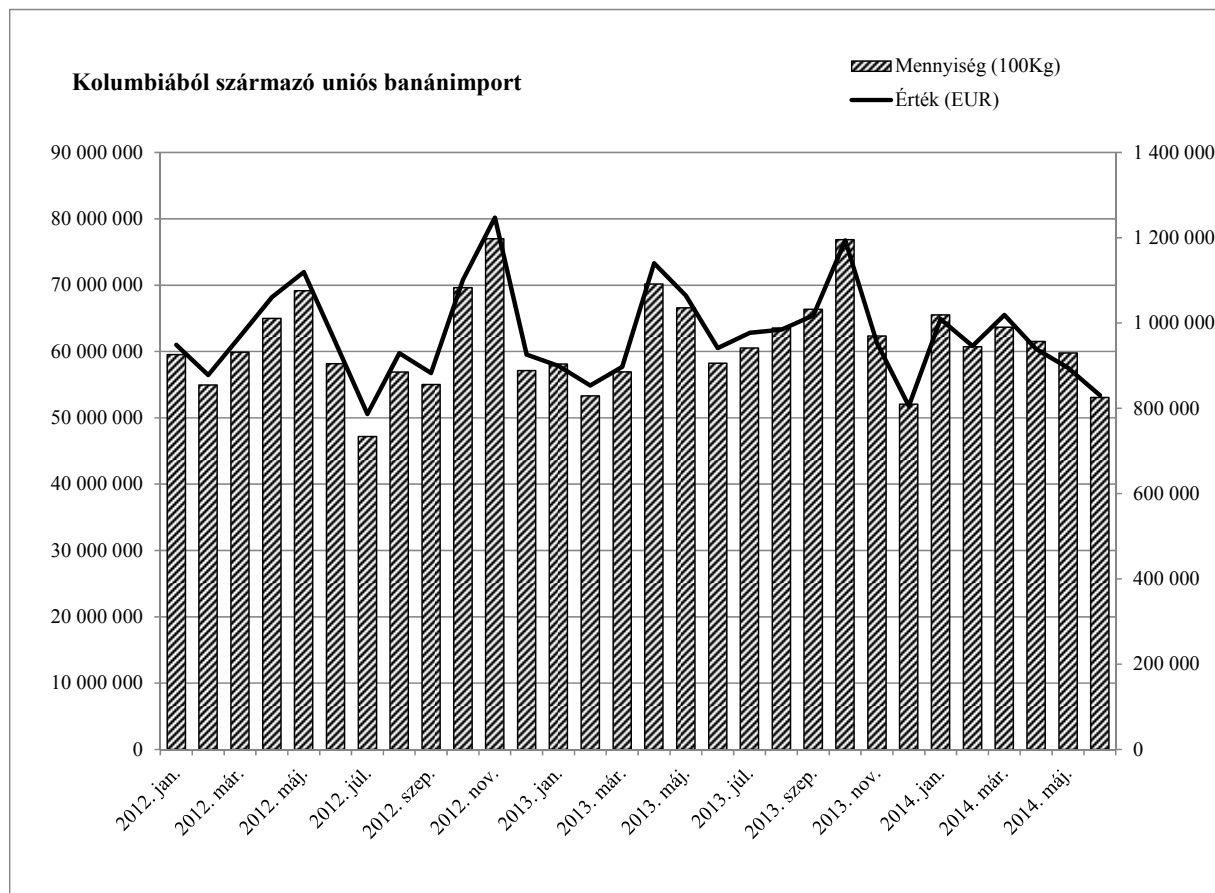
5.1. A kolumbiai és a perui banánexport

Az alábbiakban összefoglaljuk a megállapodás alkalmazásának első évében a monitoring nyomán nyert eredményeket.

A **Peruból származó banánimport** 2013-ra 2012-höz képest értékében 39,3 %-kal nőtt (61 millió EUR-ról 85 millió EUR-ra). A mennyiséget tekintve a növekedés mértéke 39,7 % volt (a 2012-es 80 696 tonnáról 2013-ra 112 750 tonnára nőtt). A növekedés 2013 novemberében és decemberében volt a legnagyobb, majd az ezt követő hónapokban (2014 januárja és áprilisa között) a kereskedelmi forgalom a szokásos szintre esett vissza.

A **Kolumbiából származó banánimport** 2013-ra 2012-höz képest értékében 0,6 %-kal csökkent (a 2012-es 759 millió EUR-ról 2013-ra az import értéke 754 millió EUR-ra csökkent). A teljes importált mennyiség 2,1 %-kal nőtt (a 2012-es 1 134 567 tonnáról 2013-ra a mennyiség 1 158 755 tonnára nőtt). 2014 első hónapjaiban a kereskedelmi forgalom (mind értékben, mind mennyiségben) viszonylag változatlan maradt.

Peru esetében a banánimport 2013 novemberére elérte a 78 750 tonnás küszöbértéket. A banánkereskedelmi stabilizációs mechanizmusra vonatkozó rendelkezésekkel (konkrétan a rendelet 15. cikkének (2) és (3) bekezdésével) összhangban a Bizottság megvizsgálta, hogy ezen importok milyen hatást gyakorolnak az uniós banánpiac helyzetére. A Peruból származó import mindössze 1,8 %-át adta az Unióba behozott friss banán teljes importjának, és a többi meghatározó banánexportáló országból származó uniós import a várt tendenciának megfelelően alakult. Másrészt a friss banán átlagos uniós piaci nagykereskedelme tekintetében számottevő változások nem voltak kimutathatók, és semmi sem utalt arra, hogy a perui export növekedése hatással lett volna az uniós termelők stabilitására vagy helyzetére. A Bizottság e vizsgálat alapján megállapította, hogy a Peruból származó banán behozatalára alkalmazott kedvezményes vámtételek felfüggesztése nem helyénvaló.

6. KÖVETKEZTETÉS

A megállapodás mintegy egy éves alkalmazása alapján még mindig túl korai lenne bármilyen, következtetések levonására alkalmas értékelést végezni a megállapodásnak a kereskedelmi forgalom és a beruházások alakulására gyakorolt hatásaira vonatkozóan. Jóllehet úgy tűnik, hogy Peru viszonylatában a kereskedelmi forgalom szintje összességében csökkent, számottevő növekedés tapasztalható egyes nem hagyományos kereskedelmi ágazatokban. A kereskedelmi forgalom értékének csökkenése vélhetően a megállapodással közvetlenül nem összefüggő okokra vezethető vissza, és inkább indokolható a világpiaci nyersanyagárak 2013-as csökkenésével. Ugyanakkor egyes meghatározott ágazatokban, például a borágazatban, a járműveknél, a dohánynál és a nádcukortermékeknél számottevő növekedés volt tapasztalható. Másrészt a Kolumbia tekintetében mindössze néhány hónapra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok kis mértékű változásokat mutatnak a kereskedelmi forgalomban, amely alól azonban van néhány jól érzékelhető, e jelentésben is bemutatott pozitív kivétel. A rendelkezésre álló vámkontingensek nagyobb kihasználása révén a megállapodás által kínált egyik fontos lehetőség hasznosulna.

Ami a banánimportot illeti, az Andok Közösség országaiból származó behozatal összességében változatlan maradt, ami szükségtelessé tette a kedvezményes vámtételek felfüggesztésének kezdeményezését.

A hangsúly így továbbra is a megállapodás megfelelő végrehajtásának biztosítására helyeződik, elősegítve azt, hogy a vállalkozások élni tudjanak a megállapodás kínált kereskedelmi lehetőségekkel. A megállapodás végrehajtásával kapcsolatban továbbra is fennállnak bizonyos kérdések, például az állat- és növényegészségügy és a higiénia területén. E kérdésekről az egyeztetések a különböző albizottsági ülések és azok nyomon követése keretében folytatódnak azzal a céllal, hogy sikerüljön közösen elfogadható és alkalmazható megoldásokat találni. Ezzel összefüggésben a megállapodás végrehajtásának első éve összességében kielégítő eredményeket hozott a megállapodás intézményi keretének kialakítása és annak működése tekintetében.